

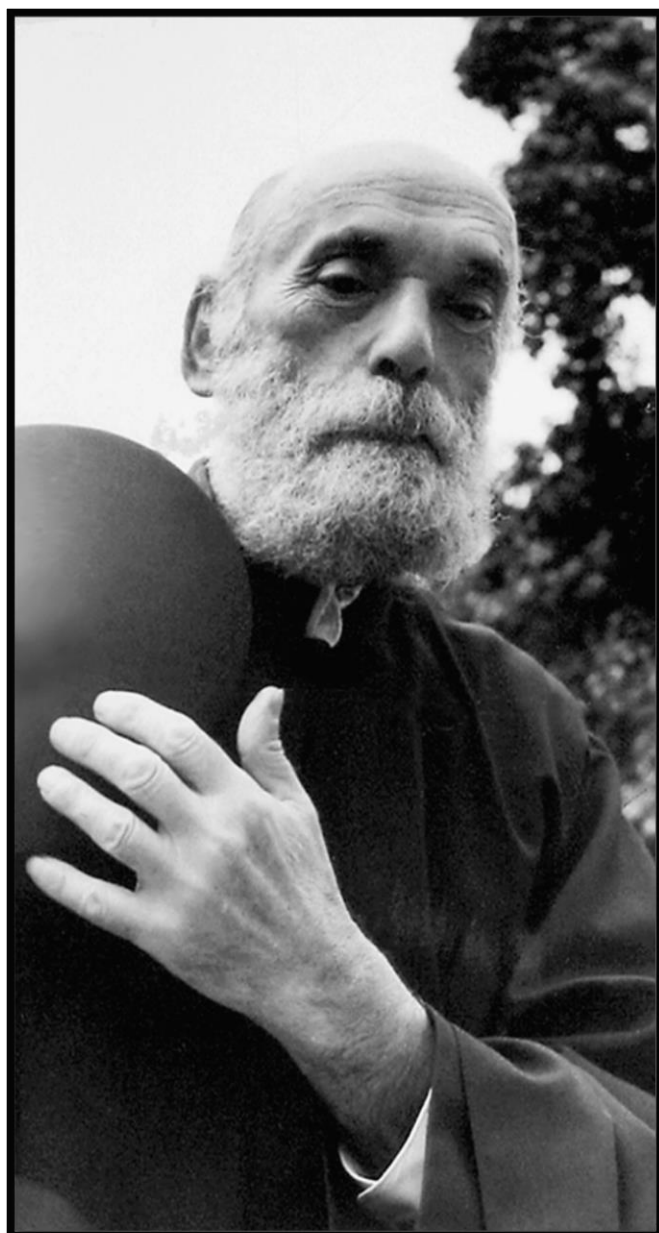
BULETINUL PAROHIEI

SFÂNTUL ILIE - HANUL COLȚEI

„Cu cât suferă mai mult omul din afară, cu atât înflorește cel dinăuntru.”

– Varnava Anahoretul (Limonariu)

Nr. 480 / 26 martie 2023

**PĂRINTELE
NICOLAE STEINHARDT**

† 29 MARTIE

1912 - 1989

CRED, DOAMNE! AJUTĂ NECREDINȚEI MELE!

Credința, așa cum reiese din numeroase locuri ale Sfintei Scripturi și din exegezele principalilor ei comentatori, ni se prezintă ca un mister și un paradox. Reținem doar că fraza rostită de tatăl copilului, în versetul al 24-lea din capitolul 9 al Evangheliei Sfântului Marcu nu este și ea decât un teribil paradox înzestrat cu toate aparențele insolubilității. Căci din două una: ori „crezi” – și atunci la ce bun să mai ceri să ți se dăruiască credință, ori nu crezi – și atunci cum de îndrăznești să zici fără pic de rușine „cred”! Ce fel de credință este aceasta care este și nu este, care se afirmă dar se și recunoaște nevoită a cere ajutor? Nu cumva răspunsul tatălui întărește argumentarea filosofului ateist Jean Paul Sartre care-i învinovățește pe credincioși a fi de rea credință fiindcă textul de la Marcu 9, 24 aceasta chiar vădește: incertitudinea, șubrezenia, duplicitatea lăuntrică a pretinsului act de

neclintită credință? Pentru Sartre și existențialiștii din școala sa, credința nu poate fi decât un limbaj confuz, auto-amăgire (autosugestie), vorbă lipsită de acoperire sau, pur și simplu, neadevăr (inconștient ori, mai adeseori, de rea credință).

Textul evanghelic de astăzi ne amintește însă nu numai de acuza lui Sartre ci și de o altă celebră spusă a filosofului, francez și el, Blaise Pascal. Acesta, precursor al existențialismului, nu ateu, ci profund creștin, pune în gura Mântuitorului care se adresează necredinciosului dornic să creadă, însă neizbutind să-și împlinească dorința, și necutezând a face pasul hotărâtor, un răspuns cu totul neașteptat: Nu M-ai căuta dacă nu M-ai fi găsit! Răspuns și el teribil, paradoxal, tainic și amețitor. Să cauți ceea ce ai și găsit! Să însemne căutarea ta, strădania ta, angoasa ta nimic altceva decât dovada inutilității întregii tale frământări – ba și a orbirii tale – de vreme ce L-ai găsit pe Cel căutat! (Dar și ce bucurie: drahma era în buzunar, oaia zisă pierdută nu fusese decât o greșeală de numărătoare!).

Răspuns teribil, paradoxal și tainic, totuși deopotrivă lămuritor și definitiv, punând pentru totdeauna capăt validității ispitelor unei logici a dilemelor stringente. Ni se cere numai curajul de a constata că omul frământat, chinuit, obsedat de vocația credinței a devenit prin însăși starea sa căutătoare, un credincios. Cine pornește spre Hristos – și cât de lungă, de întortocheată, de nesigură i se arată a fi calea – L-a și întâlnit!

Un caz recent și edificator este al ilustrului nostru compatriot, Eugen Ionescu, scriitor de limbă română și franceză. Citirea atentă a Sfinților Părinți și misterul fenomenului care i se părea cel mai ciudat din câte sunt în univers – lumina – l-au apropiat (cu încetul, anevoie, și nu fără pași înapoi, rezistențe, icniri ale deznădejdiei și intervale în care biruința se arăta a fi de partea deprimării) de râvnita credință în Dumnezeu. Iată că acum, la bătrânețe (e născut în anul 1912, ca și mine) a făcut gestul echivalent cu arderea punților lăsate în urmă de oastea care nu mai vrea să știe de verbul a da înapoi. După ce expune, cum mai deschis nici că se poate lunga-i călătorie către Hristos, încheie afirmându-și credința, nuanțând-o totuși cu verbul a nădăjdui. În cine cred? – zice. Și-și formulează, ca mare dramaturg ce este, o replică scurtă axată pe una din virtuțile teologale: în Iisus Hristos, sper!

Acum că autorul a dat lucrurile pe față, îmi este îngăduit, cred, să divulg și eu că în 1980, la Paris, mi-a cerut să mă rog pentru el ca Dumnezeu să-i dăruiască harul credinței. În volumul pe care l-am citat se mai întreabă încă, plin de îngrijorare și potrivit exigenței corectitudinii care-l caracterizează: oare nu cumva cred doar că eu cred? Nu cumva credința mea e o părere, o iluzie, o făurire a minții mele obosite, ceea ce englezii numesc wishful thinking, adică o certitudine ce-și află temeiul într-o năzuință a spiritului, în voința insului, într-un soi de visare a sa, într-o irealitate luată drept realitate?

Mi-am îngăduit să-i scriu lui Eugen Ionescu și să-i spun că formula „dar poate că doar cred că eu cred” este varianta frazei pascalienne și a textului de la Marcu 9, 24. „Poate că doar cred că eu cred” este totuna cu: „Nu M-ai căuta dacă nu M-ai fi găsit” și cu: „Cred, Doamne! Ajută necredinței mele”.

Dar cripticului fundamental verset 24 trebuie să-i mai dăm un răspuns, se cuvine să-l decodăm și din punct de vedere practic. Cum depășim punctul critic, incertitudinea, acuza de rea credință, cum efectuăm saltul de la necredință, orbecăială și tumult interior la credință, liniște și fermitate? Drumul ni-l dă (în sensul vechi al sintagmei, cel preferat de Constantin Noica: ni-l arată) același verset 24: „Și îndată strigând tatăl copilului, a zis cu lacrimi.” Iată cheia, însăși inferioritatea condiției noastre omenești decăzute supune chiar și credința incertitudinii, fluctuațiilor, acediei, trecerii prin conuri de umbră. Suntem ființe osârduitoare dar și slabe, oricând predispuse a ne poticni, de nu și a pica. Dar dacă strigăm, ca tatăl copilului demonizat, dacă într-adevăr ne rugăm cu lacrimi, altfel spus din străfundurile ființei noastre, dacă realizăm că nu suntem decât trestii firave și biete feștile fumegânde, ieșim din capcana trufiei, din chinurile incertitudinii și din labirintul paradoxurilor. Strigătul însoțit de lacrimi al tatălui e mai înainte de toate un act de smerenie: el recunoaște și mărturisește ticăloșia condiției sale omenești; îngâmfarea nu-l mai oprește să ceară ajutorul interlocutorului său. Prin smerenie,

lacrimi și rugă, el (și o dată cu el tot omul) trece de la starea complexă (dubioasă, apăsătoare) de credință – necredință la starea stabilă de credință.

Ce dovedește aceasta? Că e nevoie de har. Ființa omenească nu este îndeajuns de puternică pentru a putea ieși singură din paradoxalitate, dispersiune și fluctuație. Îi este însă larg deschisă poarta smereniei (rugăciune + lacrimi + „strigare”); ea duce la credință, spre deosebire de ferecata poartă a marelui, tragicului Kafka (pentru a cărui mântuire nu mă îndoiesc că se vor fi rugat și Pascal și Kierkegaard și Dostoievski). (...)

Să ne străduim a ne întări mereu credința, oricât am socoti-o de nestrămutată, să o consolidăm prin rugăciune stăruitoare, prin smerenie, prin chemarea dulcelui Nume al lui Iisus, prin păstrarea în adâncul sinei noastre celei mai intime a pildei consemnate de Sfântul Evanghelist Marcu în capitolul 9 al referatului său, adevărată piatră unghiulară a creștinismului.

Sursa: **Părintele Nicolae Steinhardt**, *Dăruind vei dobândi*, Editura Mănăstirii Rohia, 2005

SFÂNTUL IOAN SCĂRARUL

† 30 MARTIE
579 - 649

DESPRE MÂNDRIA CEA FĂRĂ STĂPÂNIRE

Am prins odată pe această amăgitoare fără minte umblând în inima mea, purtată pe umerii maicii

ei. Și legându-le pe amândouă cu legătura ascultării, le-am biciuit cu biciul smereniei și le-am silit să-mi spună cum au intrat în mine. Iar ele, biciuite, mi-au spus: „Noi nu avem început, nici naștere, căci suntem începătoare și născătoare ale tuturor patimilor. Nu puțin ne războiește zdrobirea inimii, născută din ascultare. Însă nu răbdăm să fim stăpânite de nimeni. De aceea, voind să ne facem stăpâne peste cele din ceruri, am fost depărtate de acolo. Noi ne-am făcut născătoare, ca să spunem pe scurt, ale tuturor celor ce lucrează împotriva smeritei cugetări. Căci toate cele ce-o ajută pe ea ni se împotrivesc nouă. Dar noi am izbutit și în cer. Deci unde veți scăpa de la fața noastră? Noi ne-am obișnuit să ne împotrivim ocărârii, ascultării, nemânierii, neținerii de minte a răului și slujirii. Nepoatele noastre sunt

căderile duhovnicești: mânia, clewetirea, amărăciunea, strigarea, hula, fățarnicia, ura, pizma, viața după o regulă proprie, împotrivirea în cuvânt, neascultarea. Un singur vrăjmaș avem, asupra căruia nu avem putere. Ți-l spunem, că suntem biciuite de el. El constă în a te defăima pe ține însuți în chip sincer înaintea Domnului. Atunci să ne socotești ca pe un păianjen. Deci, precum vezi, slava deșartă e calul pe care călăresc eu, mândria.”

Dar cuvioasa smerenie și ocărârea de sine vor râde de calul și de călărețul lui, cântând cu sârguință cântărea de biruință: „Să cântăm Domnului, căci cu slavă S-a preamărit. Cal și călăreț au fost aruncați în mare” și în adâncul smereniei.

Sursa: *Filocalia volumul IX*

PROGRAMUL LITURGIC

Marți <i>28 martie</i>	18:00	Sfântul Maslu
Miercuri <i>29 martie</i>	18:00	Denia Canonului Mare
Vineri <i>31 martie</i>	18:00	Denia Acatistului Bunei Vestiri
Sâmbătă <i>1 aprilie</i>	08:00	Ceasurile, Sfânta Liturghie și Parastas
	18:00	Vecernia și Litia
Duminică <i>2 aprilie</i>	08:00	Utrenia și Sfânta Liturghie Ap. Evrei 9, 11-14; Ap. Galateni 3, 23-29; Ev. Marcu 10, 32-45; Ev. Luca 7, 36-50; glas 1, voscr. 9 → Duminica a 5-a din Post (a Cuvioasei Maria Egipteanca)

Pentru versiunea digitală și extinsă a buletinului, abonați-vă pe **sfantul-ilie.ro**.

Strada Doamnei, nr. 18, Sector 3, București